

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/196/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214342
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214342.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/201/2012-110 zo dňa 16. januára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie sumy 511,57 Eur z titulu majetkovej škody a sumy 102,31 Eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin. Ten v exekučnom konaní rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 140 dní).

Z exekučného spisu zistil, že potom, čo dňa 19.08.2011 okresný súd prijal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vydal rozhodnutie, ktorým uvedenú žiadosť zamietol už o 4 dni po jej prijatí, a to dňa 23.08.2011. Navrhovateľ síce napadol predmetné rozhodnutie odvolaním, avšak v odvolacom konaní riadne nepokračoval, odvolanie zobral späť, v dôsledku čoho došlo k zastaveniu odvolacieho konania a k nadobudnutiu právoplatnosti predmetného uznesenia. Následne exekučný súd exekučné konanie zastavil.

Navrhovateľ neprodukoval dôkaz, že by k zrušeniu predmetného rozhodnutia došlo na základe iného opravného prostriedku a ak chcel v konaní predložiť znalecký posudok, ktorý by reagoval na daný postup z pohľadu medzinárodného práva, najmä európskeho práva a smernice Rady 93/13 EHS, mal tak urobiť v exekučnom konaní v rámci odvolacieho konania a nie v tomto konaní.

Naviac v súvislosti s dôkazným návrhom navrhovateľa na predloženie posudku znalcom z odboru právne vzťahy k cudzine, odvetvie európske právo, poznamenáva, že právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej Únie sú v zmysle § 121 O.s.p. skutočnosťami, ktoré netreba dokazovať a ktoré musí súd poznať v zmysle zásady iura novit curia. Preto takýto dôkazný návrh navrhovateľa zamietol, vzhľadom na uvádzané skutočnosti

dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady vyžadované Zákonom č. 514/2003 Z. z. pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi ako úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, keďže v zákonnej lehote (§ 151 ods. 1 O.s.p.) si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahrňujúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti prvostupňovému súdu vytýkal, že ako navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a navrhnúť dôkaz na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

Riadne a včas požiadal o odročenie pojednávania. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za jeho neprítomnosti meritórne rozhodol. V žiadosti pritom zdôrazňoval, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní.

Zároveň poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Tiež poukázal na ust. § 15 O.s.p..

Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Proti tomuto rozhodnutiu podáva odvolanie.

Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Vyjadrenie odporcu k veci bolo navrhovateľovi (respektíve jeho právnenému zástupcovi) doručené prípisom zo dňa 03.12.2013, ktoré je totožné vo všetkých konaniach, na ktoré boli okresným súdom predvolaní na pojednávanie, a to pred pojednávaním stanoveným na deň 16.01.2014. Pokiaľ navrhovateľ žiadal zrušiť nariadené pojednávanie s odôvodnením, že je potrebné rozhodnúť o nestrannosti zákonného sudcu a trval na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná, okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnych okolnostiach súdeného prípadu. Nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia procesného práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu, že navrhovateľ nevzniesol námietku zaujatosti a zákonná sudkyňa neoznámila skutočnosti, pre ktoré by bola vylúčená z pojednávania a rozhodovania veci. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania, ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné (ďalšie) okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Krajský súd Žilina prípisom zo dňa 28.02.2013 sp. zn. 8NcC/92/2013 ako nadriadený súd vrátil vec okresnému súdu bez rozhodnutia o námietke zaujatosti, nakoľko aj v rámci rozhodovania o odvolaní navrhovateľa ku poplatkovej povinnosti za vznesenú námietku, bolo konštatované, že nebola vznesená námietka zaujatosti a zároveň je nepochybné, že zákonná sudkyňa (JUDr. Mária Gazdačková) sa necíti byť subjektívne zaujatá a nezistila (neoznámila) ani dôvod, ktorý by ju vylučoval z pojednávania a rozhodovania dotknutej veci.

Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z pojednávania aj rozhodovania veci. Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prieťahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č.

385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Bezpredmetná je odvolacia námietka, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, nakoľko zo spisu vyplýva, že vo veci bolo nariadené pojednávanie, o ktorom bola spísaná aj riadna zápisnica dňa 16.01.2014.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľa o povinnosti súdu rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., keďže odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu. Vydať rozsudok pre zmeškanie v zmysle ust. § 153b O. s. p. je možnosťou, nie povinnosťou okresného súdu. Takéto riešenie prichádza do úvahy iba v prípade, ak navrhovateľom tvrdený skutkový stav, ktorý sa stáva skutkovým základom rozsudku, považuje súd za nesporný. V danej veci to však konštatovať nemožno.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie „nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach, konajúci súd sa musí vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“, ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu, a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej rovine.

Okresný súd správne zamietavé rozhodnutie odôvodnil s poukazom na to, že nebol splnený základný predpoklad zodpovednosti štátu, a to nebol zistený nesprávny úradný postup exekučným súdom, keďže o žiadosti o udelenie poverenia bolo exekučným súdom rozhodnuté v lehote a zároveň tak, že uvedená žiadosť bola zamietnutá.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V súlade s rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu SR, za správny považuje krajský súd záver okresného súdu, že v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia, nedodržania procesnej lehoty podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neznamena vznik predpokladov nároku na náhradu škody podľa Zákona 514/2003 Z. z..

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.